

СТАНОВИЩЕ

от проф. Явор Светозаров Конов, д.изк.

(научното направление 8.3. музикология и музикално изкуство)

Департамент Музика, Нов български университет,

на дисертацията на магистър

ДИАН БОРИСЛАВОВ ЧОБАНОВ

за придобиване на образователната и научна степен Доктор

на тема

**„ПОДРОБЕН АНАЛИЗ И ДЕТАЙЛНО СТРУКТУРИРАНЕ НА
АРХИТЕКТУРАТА НА МУЗИКАЛНАТА ФОРМА ПРИ РАБОТА НА
ДИРИГЕНТА НАД ПАРТИТУРАТА“**

разработена под научното ръководство на доц. Кирил Чапликов

към катедра Музикална педагогика и дирижиране

на Факултета по музикална педагогика

към Академията за музикално, танцово и изобразително изкуство

„Проф. Асен Диамандиев“ в град Пловдив, 2020 г.

Биографични данни за докторанта:

Според предоставената ми биография, докторантът Диан Чобанов е роден през 1971 в град Пловдив. Завършил е със специалност пиано и с отличие Музикалната гимназия „Добрин Петков“ в родния си град. През 1995 е завършил магистратура със специалност „дирижиране“ (в класа на проф. акад. Васил Казанджиев) в Националната музикална академия „Проф. Панчо Владигеров“ в София, а през 2001 г. – и Университета за музикално и изобразително изкуство във Виена, отново с магистратура и отново със същата специалност, вече при проф. Урош Лайович. Приложени са копия от дипломите и от удостоверение от НМА и Universität für Musik und darstellende Kunst Wien, от които виждам, че в НМА докторантът е завършил и Хорово дирижиране, и Дирижиране на оперно-симфоничен оркестър, а в Университета за музикално и изобразително изкуство във Виена – Оркестрово дирижиране.

Посещавал е майсторски клас по дирижиране при сър Колин Дейвис (Дрезден, 2000, не ми е предоставено удостоверение), както и индивидуални часове при маестро Фабио Луизи.

Прочитам в биографията на колегата Д. Чобанов и за значителен брой служебни ангажименти, работни позиции, концерти, записи, академична и преподавателска кариера, участия във фестивали, конкурси и награди, участия в журита... (у нас и в чужбина), но към почти никои от тях не ми е представена удостоверяваща ги документация. В личното ми интернет-проучване по въпроса и Google почти не можа да ми помогне, освен за операта в Стара Загора и за Софийска филхармония. Знам гилдийно, че Диан Чобанов е диригент в Пловдивската опера, сега научих, че е и неин Музикален директор от 2013 (<https://operaplovdiv.bg/team/management>).

Предоставената ми за становище **художествено-творческа ДИСЕРТАЦИЯ** на магистър **Диан Чобанов** е разположена на 75 страници (като файл pdf), в знаков обем около 1.5 по-голям от този на БДС (т.е. е ок. 120 страници по БДС). Съдържат голям брой графични изображения, снимки, схеми, нотни примери, таблици. Предоставен ми е опис на концертите му, свързани с нея, както и афиши и програми към тях. Представени са ми и 3-те свързани с дисертацията публикации на докторанта.

Заглавието ѝ **„Подробен анализ и детайлно структуриране на архитектурата на музикалната форма при работата на диригента“** интригува със своята латентна широкообхватност. Темата ме интересува, защото и аз съм правил поредици „Конструкции и форми в музиката“. Убеден съм, че възможността да се ориентираш във формата на една или друга музикална композиция е ограмотяващо и обогатяващо, макар че самò по себе си НЕ води до увлекателна и интересна интерпретация, защото тя е в по-голяма степен плод на артистичност, емоционалност, дарба („да ти иде отвътре“). Също така, нямам афинитет към философията. За музикалното време и пространство, респ. психология сме събеседвали с проф. д.н. Пенчо Стоянов, проф. д.н. Димитър Христов, проф. д.н. Томи Кърклиясийски и други, музиканти и с други специалности. Това: що се отнася до мен като автор на настоящото становище.

Дисертацията на колегата **Диан Чобанов** изчетех внимателно и изцяло. Текстът ѝ е структуриран в **Увод, 3 глави** (1. Музика и пространственост, 2. Методология на музикален микроанализ – със съответните подглави Двоичен код и Бинарен музикален анализ, всяка и със своите подглави, 3. Музикален преход, Пропорция, Специфика на виенския класицизъм, с нейните 4 подглави 4.1. Преход,

пропорция; 4.2. Неписани темпови и пропорционални специфики на Виенския Класицизъм и техни изследователи, 4.3. Основни традиционни темпови и метрически пропорции, наследени от Ренесанса, и 4.4. Темпови и пропорционален диригентски анализ, методология, примери), **Заклучение и приноси**, и **Цитирана литература** (22 описания на латиница, на референтни източници, от които 19 на немски и 3 на английски език, много от които достъпни в интернет, с посочени съответни линкове; описът има нужда от някои информационни допълвания; хареса ми, че е посочен и труд за музика на Й. Брамс на професора му по дирижиране, Uroš Lajović). **Неприемливо** за мен е, че докторантът не се опира – в данни и/или осмисляния – на **ниито един български автор**. Музиканти, архитекти, математици... Не ги познава? Игнорира ги?

Много неща помислих и премислих, докато четях дисертацията, съответно написах и 10-ина коментарни страници. Но ограничението да сведа становището си до само 3 страници не ми позволява да ги представя. Ще обобщя, че, като цяло, в дисертацията прочетох предимно известни ми имена и теории, от Питагор и Платон до Карл Дженкинс... Наистина, научих и за някои нови за мен автори (като У. Лайович), теоретични и аналитични подходи и осмисляния, в това число и на докторанта.

Тъй както докторантът посочва, че *„целта на научното изследване и неговият приносен характер се съдържа в представяне и изясняване на редица аналитични методи, които могат да допринесат за верен прочит и оттам, за правдивото пресъздаване на музикални произведения, да бъдат помощни средства на диригента и на всеки четящ и интерпретиращ нотно писмо музикант, в самостоятелната работа над партитурата“*, ще приема като цяло посочените от него приноси на дисертацията, като ги подпиша „с една запетайка отпред“, както се казва. Защото нещо същински ново – и като принос на докторанта, концептуално – не видях. За бинарността, многомерността, музикалния преход, пропорциите и пр. – малко или повече знаем; отчитам подходите на докторанта към тяхното осмисляне и теоретично и практическо прилагане в работата с музикалната творба, в интерпретацията, в педагогиката. Не съм пропуснал, че докторантът предлага въвеждането на понятието „инициирана пропорция“ – и особено във връзка с оперната практика. Безспорно в последните доста страници на дисертацията ясно проличава диригентската му информираност и опит. Научих обаче, че „дедукция и индукция“ е „разглобяване и отново сглобяване на творбата“ (вж. стр. 73, в самия финал на текста ѝ).

Авторефератът е в размер на 38 страници и отразява в достатъчна степен дисертацията.

Приемам, че магистър Диан Чобанов е автор на обсъждания в това становище дисертационен текста. Съответно и че познава достатъчно материята, която коментира.

Поздравления за научния ръководител доц. Кирил Чапликов.

В ЗАКЛЮЧЕНИЕ: въз основа на гореизложеното, гласувам „ЗА“ това магистър ДИАН БОРИСЛАВОВ ЧОБАНОВ, въз основа на дисертацията му „ПОДРОБЕН АНАЛИЗ И ДЕТАЙЛНО СТРУКТУРИРАНЕ НА АРХИТЕКТУРАТА НА МУЗИКАЛНАТА ФОРМА ПРИ РАБОТА НА ДИРИГЕНТА НАД ПАРТИТУРАТА“, да получи образователната и научна степен Доктор.

София, 30 януари 2021 г.

(Проф. д.н. Явор Конов)